

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

*Romssa ja Finnmarkku stáhtahálddašeaddji
Tromssan ja Finmarkun staatinhallittija*

Vår dato:

09.09.2021

Vår ref:

2021/1392

Deres dato:

Deres ref:

Hasvik kommune v/rådmannen
Postboks 43, Fjellveien 6
9593 BREIVIKBOTN

Saksbehandler, innvalgstelefon
Grethe Siri Kalstad, 77642030

Rapport fra barneverntjenestens arbeid med undersøkelser i Hasvik kommune, barneverntjenesten.

Statsforvalteren gjennomførte tilsyn med barneverntjenesten i Hasvik kommune den 26.05.2021. På grunn av den pågående Covid-19-pandemien ble tilsynet gjennomført digitalt. Vi undersøkte om kommunen sørger for at barneverntjenestens arbeid med undersøkelser blir utført i samsvar med aktuelle lovkrav slik at tjenestemottakerne får trygge og gode tjenester.

Tilsynet ble gjennomført som del av et landsomfattende tilsyn initiert av Statens helsetilsyn. Hasvik kommune har den 02.09.21 gitt tilsvaret til utkast til rapport, som er tatt med i endelig rapport.

Statsforvalterens konklusjon:

Hasvik kommune sikrer ikke at alle undersøkelser er tilstrekkelig faglig forsvarlig gjennomført. Dette ved at kommunen ikke sikrer barnets rett til å bli hørt. Det sikres heller ikke at barnets synspunkter og barneverntjenestens vurdering og vektning av synspunktene kommer frem i alle vedtak. Dette er et brudd på barnevernlovens § 1-4, § 1-6, § 4-3, § 4-1 og § 6-3 a.

Hasvik kommune sikrer ikke at det kommer frem i alle vedtak etter endt barnevernundersøkelse, hvordan barnets beste er vurdert. Dette er brudd på barnevernlovens § 6-3 a.

Hasvik kommune sikrer ikke at innhenting av opplysninger i undersøkelser er i tråd med barnevernloven § 6-4. Dette er et brudd på barnevernloven § 6-4, 2. og 5. ledd.

Hasvik kommune har ikke i tilstrekkelig grad fanget opp dette, og dermed heller ikke satt inn tiltak og korrigert sin praksis. Dette representerer brudd på barnevernloven § 2-1 andre ledd jf. kommuneloven § 25-1 tredje ledd bokstav b-e.

Statsforvalteren ber Hasvik kommune om å:

Utarbeide en plan for hvordan lovbruddene skal rettes. Planen må inneholde beskrivelse av tiltak for å rette lovbruddene, og opplysninger om når kommunen forventer at lovbruddene

skal være rettet. Videre må planen inneholde beskrivelse av hvordan ledelsen skal følge med på, og kontrollere at tiltakene fører til forventet endring. Planen må oversendes oss innen 05.10.2021.

Innhold

Rapport fra barneverntjenestens arbeid med undersøkelser i Hasvik kommune, barneverntjenesten.....	1
1. Tilsynets tema og omfang.....	2
2. Aktuelt lovgrunnlag for tilsynet	3
3. Beskrivelse av faktagrunnlaget.....	6
4. Vurdering av faktagrunnlaget opp mot aktuelt lovgrunnlag	11
5. Statsforvalterens konklusjon	15
6. Oppfølging av påpekte lovbrudd	15
Vedlegg: Gjennomføring av tilsynet.....	16

1. Tilsynets tema og omfang

I dette kapittelet beskriver vi hva som ble undersøkt i tilsynet.

Statsforvalteren har undersøkt og vurdert om kommunen sikrer at barneverntjenestens arbeid med undersøkelser er forsvarlig. Tilsynet med forsvarlig undersøkelsesarbeid innebærer en undersøkelse og vurdering av om barneverntjenesten har

- forberedt og planlagt undersøkelsen ut fra innholdet i meldingen og eventuelt tidligere undersøkelser/annen kontakt med familien
- sørget for at undersøkelsens innhold, omfang og fremdrift er i tråd med alvoret i situasjonen for barnet
- gjort relevante barnevernfaglige og juridiske vurderinger underveis og til slutt i undersøkelsen konkludert undersøkelsen i tråd med de vurderingene som er gjort
- har gjort nødvendige vurderinger og tiltak for arbeidet med undersøkelsene som følge av koronasituasjonen i 2020-21

Tilsynet har omfattet undersøkelser som gjelder barn som bodde hjemme da barneverntjenesten mottok bekymringsmeldingen. Med dette forstås barn under 18 år som bor i biologisk familie, adoptivfamilie eller er plassert hos andre uten barneverntjenestens medvirkning.

Statsforvalterens tilsyn er gjennomført som systemrevisjon. Det innebærer at Statsforvalteren har ført tilsyn med hvordan kommunen styrer og leder arbeidet med om barneverntjenesten oppfyller de aktuelle lovkravene.

Barn og foreldres meninger om og erfaringer med barneverntjenestens arbeid med undersøkelser, er viktig informasjon for tilsynsmyndigheten, både når det gjelder kvaliteten på tjenestene og kommunens praksis når det gjelder brukermedvirkning. Vi har derfor intervjuet 3 foreldre ved dette tilsynet. Vi lyktes ikke å få med intervju med noen barn.

2. Aktuelt lovgrunnlag for tilsynet

Statsforvalteren er gitt myndighet til å føre tilsyn med kommunal barneverntjeneste, etter barnevernloven § 2-3 b. Et tilsyn er en kontroll av om virksomheten er i samsvar med lov- og forskriftsbestemmelser. Vi gir derfor her en oversikt over kravene som ble lagt til grunn i tilsynet.

Barneverntjenesten har en rett og plikt til å foreta undersøkelse i saken når den vurderer at det er «rimelig grunn til å anta» at det foreligger forhold som kan gi grunnlag for tiltak etter barnevernloven kapittel 4. Formålet med undersøkelsen er å vurdere og konkludere om barnet lever i en omsorgssituasjon som kan gi grunnlag for barneverntiltak.

Kravene til undersøkelsen følger av lovbestemmelser i barnevernloven (bvl.) og forvaltningsloven (fvl.).

Forsvarlighet

Alle tjenester og tiltak etter barnevernloven skal være forsvarlige etter bvl. § 1-4.

Barnevernlovens regel om forsvarlighet har et helhetlig utgangspunkt. Innholdet i kravet må tolkes i sammenheng med de øvrige bestemmelsene i barnevernloven, for eksempel prinsippet om barnets beste. Videre vil både barnevernlovens og forvaltningslovens saksbehandlingsregler gi innhold til kravet om forsvarlig gjennomføring av undersøkelsene.

Kravet om forsvarlighet er rettet mot både tjenester og tiltak, og innebærer også krav til ledelse, organisering og styring. Det er en nær sammenheng mellom kravet til forsvarlighet og kravet om internkontroll for å sikre at oppgavene blir utført i samsvar med krav fastsatt i medhold av lov, jf. bvl. § 2-1 andre ledd jf. kommuneloven § 25-1.

Barnets beste

Prinsippet om barnets beste fremgår av Barnekonvensjonen artikkel 3 og Grunnloven § 104. Barnets beste skal være et grunnleggende hensyn ved alle handlinger og avgjørelser som berører barn. I barnevernloven er prinsippet nedfelt i § 4-1, som sier at det skal legges avgjørende vekt på å finne tiltak som er til beste for barnet. Bestemmelsen slår også fast at det i vurderingen skal legges vekt på å gi barnet stabil og god voksenkontakt og kontinuitet i omsorgen. Prinsippet utgjør en selvstendig rettighet for hvert barn, men det skal også vektlegges når andre lovbestemmelser skal fortolkes og virke som en retningslinje for saksbehandlingen i saker som berører barn.

Barnets rett til medvirkning

Barnets rett til å bli hørt er nedfelt i bvl. § 1-6. Bestemmelsen gir barnet en ubetinget og selvstendig rett til å medvirke, men ingen plikt. Retten gjelder i hele beslutningsprosessen og i alle forhold som berører barnet, ikke bare når det skal tas rettslige eller administrative avgjørelser. Retten til medvirkning betyr at beslutningstakerne har en plikt til å gi barnet en mulighet til å medvirke. I en undersøkelse plikter barneverntjenesten å sikre at barnet får oppfylt sin rett til medvirkning. Prinsippet om barnets beste henger uløselig sammen med barnets rett til medvirkning. Formålet med medvirkning er å få frem barnets synspunkter om egen situasjon for å bidra til at de avgjørelser barnevernet fatter i en undersøkelsesfase er til barnets beste.

Samarbeid med foreldrene

Foreldrene som undersøkelsen omhandler, har selvstendige rettigheter i undersøkelsessaken. Når foreldrene er part i barnevernssaken, vil de ha rett til å uttale seg etter fvl. § 17. Barnevernet skal i utgangspunktet forelegge opplysninger som de mottar under undersøkelsen, for foreldrene for uttalelse. Barneverntjenesten bør også gjøre foreldrene kjent med andre opplysninger som er av vesentlig betydning etter fvl. § 17.

Å avklare partsrettigheter i en barnevernssak er viktig å gjøre så tidlig som mulig da det utløser viktige rettigheter. ¹Den som en «avgjørelse retter seg mot eller som saken direkte gjelder» har etter fvl. § 2 første ledd bokstave partsrettigheter. Partsrettigheter kan blant annet være rett til innsyn i sakens dokumenter, rett til å klage på vedtak, rett til kontradiksjon. I saker hvor barneverntjenesten her myndighet til å fatte vedtak, skal barneverntjenesten selv ta stilling til hvem som har partsrettigheter. Barneverntjenestens vurdering kan påklages til Statsforvalteren jf. bvl. § 6-5. Disse vurderingene har stor betydning for dem det gjelder, og det er viktig for alle involverte å avklare hvem som har partsrettigheter så tidlig som mulig i saksforberedelsene. Dagens familiemønster innebærer at mange barn har tilhørighet i to hjem. Dersom foreldrene bor hver for seg, må barneverntjenesten normalt ta kontakt med begge foreldrene i en undersøkelse. Barnets totale omsorgssituasjon må vurderes. Hvis begge foreldre er en del av barnets omsorgssituasjon, vil de normalt ha partsrettigheter i undersøkelsessaken. Dette gjelder uavhengig av foreldreansvar og hvor barnet har fast bosted etter barneloven. I en undersøkelsessak må barneverntjenesten gjøre en konkret vurdering av om undersøkelsen eller resultatet av denne vil kunne påvirke begge foreldrene på en slik måte at de skal gis partsrettigheter. Foreldrene skal uansett informeres om at det er opprettet en undersøkelse, dersom situasjonen ikke gjør det nødvendig å tilbakeholde opplysninger i en begrenset periode (for eksempel ved mistanke om vold/overgrep).

Barnevernet skal utøve sin virksomhet med respekt for og så langt som mulig i samarbeid med barnet og barnets foreldre, jf. bvl. § 1-7.

Nærmere krav til undersøkelsens innhold, omfang og fremgangsmåte

Forvaltningsloven pålegger barneverntjenesten å påse at sakens faktum er klarlagt så langt det er mulig før det treffes vedtak, jf. fvl. § 17. Dette innebærer at relevante sider av saken må komme frem. Barneverntjenesten må vurdere riktigheten av de opplysninger som kommer inn underveis i undersøkelsen. Hvor omfattende undersøkelse barneverntjenesten skal gjøre beror på en konkret vurdering av meldingens innhold og karakter og annen informasjon i saken. Momenter som alvorlighet, kompleksitet og hastegrad har betydning for hvor grundig barneverntjenesten skal undersøke.

Barnevernloven § 4-3 andre ledd slår fast at undersøkelsen skal gjennomføres slik at den minst mulig skader noen som den berører, og den skal ikke gjøres mer omfattende enn formålet tilsier. Foreldrene eller den barnet bor hos, kan ikke motsette seg at en undersøkelse blir gjennomført ved besøk i hjemmet, jf. bvl. § 4-3 tredje ledd, og barneverntjenesten kan også engasjere sakkyndige, jf. bvl. § 4-3 fjerde ledd.

Innhenting av opplysninger skal som hovedregel gjøres i samarbeid med foreldrene, jf. bvl. § 6-4 femte ledd. Innhenting av taushetsbelagte opplysninger fra andre forvaltningsorganer og helsepersonell omfattes av taushetsplikten. Dette innebærer at barneverntjenesten må ha gyldig samtykke fra foreldrene for å innhente opplysningene, jf. fvl. § 13 a nr. 1 eller en lovhjemmel som gir adgang til å unnta fra taushetsplikten. Barneverntjenesten kan etter barnevernloven § 6-4 annet ledd gi offentlige myndigheter pålegg om å gi taushetsbelagte opplysninger når dette er nødvendig i forbindelse med vurdering av eller forberedelse og behandling av saker etter barnevernloven §§ 4-8, 4-9, 4-10, 4-11, 4-12, 4-19, 4-20, 4-21, 4-24, 4-25, 4-29 og 4-4-tredje ledd. Det fremgår ikke av barnevernloven at barneverntjenesten er forpliktet til å oppgi hjemmel for pålegget om opplysningsplikt. Det fremgår imidlertid av forarbeidene til endringen i § 6-4 som trådte i kraft 1. juli 2018, at endringen innebærer en tydeliggjøring av at barneverntjenesten må foreta en faglig

¹ Saksbehandlerrundskrivet punkt 3.1

vurdering av behovet for opplysninger, og ta stilling til hvilken eller hvilke bestemmelser i loven som er bakgrunnen for pålegget. Det fremgår videre at det i pålegget må opplyses hvilke bestemmelse(r) - hvilke bokstaver i § 6-4 annet ledd, som er bakgrunnen for pålegget.

Av § 6-4 femte ledd fremgår det at sakens parter skal informeres om at pålegg gis og hva dette omfatter, med mindre dette kan hindre eller vanskeliggjøre at barneverntjenesten kan gi barnet tilstrekkelig hjelp. Det fremgår også av forvaltningsloven § 14 at hjemmel for pålegg skal oppgis og at det skal opplyses om klageadgang etter samme bestemmelse.

I følge bvl. § 6-9 skal undersøkelser gjennomføres snarest og senest innen tre måneder, eventuelt seks måneder i særlige tilfeller.

Dokumentasjon

Det hører til god forvaltningsskikk å sørge for tilstrekkelig og etterrettelig dokumentasjon, slik at man kan gjøre rede for hva som er gjort i saken og begrunnelsen for dette. Dokumentasjonsplikten er også en følge av forsvarlighetskravet og plikten til internkontroll.

Både avgjørelser om å innvilge hjelpetiltak og henleggelse av en sak etter undersøkelse regnes som enkeltvedtak etter forvaltningsloven, jf. bvl. § 6-1 andre ledd og § 4-3 sjette ledd. Dette innebærer at vedtaket skal begrunnes etter reglene i forvaltningsloven §§ 24 og 25. I tillegg skal det etter bvl. § 6-3a fremgå av vedtaket hva som er barnets synspunkt, og hvilken vekt barnets mening er tillagt. Hvordan barnets beste er vurdert skal også fremgå av vedtaket.

Kravene til styring og ledelse

Kravet til internkontroll er et viktig element i kommunens ansvar for å tilby og yte forsvarlige tjenester. Kravene til internkontroll er regulert i kommuneloven jf. bvl. § 2-1 andre ledd.

Kommuneloven § 25-1 slår fast at kommunen skal ha internkontroll med barneverntjenestens arbeid med undersøkelser. Målet med internkontrollen er å sikre at barnevernloven med tilhørende forskrifters krav til undersøkelser følges. Kommunedirektøren er ansvarlig for internkontrollen. Kommunen må også kunne redegjøre for hvordan den oppfyller kravet til internkontroll.

Internkontrollplikten innebærer at kommunen skal ha systematiske tiltak som sikrer at barnevernets aktiviteter planlegges, organiseres, utføres og vedlikeholdes i samsvar med de lov- og forskriftskrav som regulerer aktivitetene.

Det følger av bvl. § 2-1 syvende ledd at kommunen skal sørge for at ansatte som gjennomfører undersøkelser i barneverntjenesten får tilstrekkelig opplæring og vedlikeholder sine kvalifikasjoner til å utføre arbeidet på en forsvarlig måte. Det er opp til kommunen å vurdere hvilke krav som skal stilles til nødvendig kvalifikasjoner. Kommunen skal identifisere behov for opplæring og/eller veiledning av de ansatte, og iverksetter kvalifikasjonshevende tiltak ved behov.

I kommuneloven § 25-1 tredje ledd bokstav a til e stilles det krav til innholdet i internkontrollen. Kommunen skal skaffe seg oversikt over, og følge med på, områder hvor det er fare for svikt i tjenesteeenheter eller at tjenestene ikke følger lov- og forskriftskravene. Hvilke styringsaktiviteter som er nødvendige for å få oversikt vil variere avhengig av blant annet organisering og størrelse på tjenestene. Det skal iverksettes tiltak slik at mangler i tjenestene fanges opp. Kommunen skal utvikle, iverksette, kontrollere, evaluere og forbedre nødvendige prosedyrer, instruksjoner, rutiner eller andre tiltak for å avdekke, rette opp og forebygge feil og mangler i tjenesten. Det er opp til kommunen å vurdere i hvilken grad det er behov for rutinebeskrivelser for å oppfylle lovkravene. Rutiner som ikke er skriftlige, men som åpenbart er kjent for ansatte, kan være tilstrekkelig.

Regelverket under pandemien

Bufdir har gitt ut flere tolkningsuttalelser og annen informasjon som er relevant for barneverntjenestenes organisering av arbeidet med undersøkelser under pandemien.² Barneverntjenesten skal følge med på arbeidet med undersøkelser generelt og om den enkelte undersøkelse, har blitt påvirket av følgene av pandemien. Dersom konsekvensene er at barneverntjenestenes undersøkelser ikke er forsvarlige, skal behov for tiltak vurderes og iverksettes.

3. Beskrivelse av faktagrunnlaget

Her gjøres det rede for hvordan virksomhetens aktuelle tjenester fungerer, inkludert virksomhetens tiltak for å sørge for at kravene til kvalitet og sikkerhet for tjenestemottakerne blir overholdt.

Hasvik kommune er en liten kommune i Troms og Finnmark fylke med rundt 980 innbyggere. Barneverntjenesten innehar 2 fagstillinger.

Tjenesten har over en periode hatt rekrutteringsproblemer. Kommunen har derfor hatt innleid privat konsulent til å utføre saksbehandlingsoppgaver, herunder arbeid med barnevernundersøkelser i 2019, 2020 og begynnelsen av 2021. Rådmannen har hatt barnevernmyndigheten i perioden januar 2020 frem til ny barnevernleder ble ansatt. Det ble ansatt ny barnevernleder i tjenesten den 01.02.21, og på tilsynstidspunktet var den andre fagstillingen besatt med ca. 60%. En stor del av tilsynet sitt saksgrunnlag (19 saker), er derfor gjort av andre enn de to som per dato er ansatt i tjenesten. De to som er ansatt i tjenesten har vært informanter/intervjuet under vårt tilsyn.

Barneverntjenesten er organisert i enhet Familie, forebygging og rehabilitering(FFR). Barnevernleder har i henhold til stillingsbeskrivelse ansvar for fag, personal og økonomi. Leder for FFR har personalansvar for barnevernleder. I øvrige forhold som berører driften av barnevernet har barnevernleder dialog med rådmannen.

Barnevernleder og rådmannen har ikke fast møtestruktur, men jevnlig kontakt.

Barneverntjenesten har i april 2021 utarbeidet en risiko og sårbarhetsanalyse, hvor det er vurdert at den største risikoen for svikt i tjenesten omhandler størrelsen på kommunen og barneverntjenesten. Det er vurdert fare for høy svikt i saksbehandlingen og nødvendig hjelp til rett tid ved fravær hos ansatte eller ved at ansatte slutter. Det er vurdert at tiltak for å forebygge uønskede hendelser er tverrfaglig samarbeid, rutiner knyttet til saksbehandling og oppstart av elektronisk arkiv.

Barneverntjenesten har strukturer for saksdrøfting og veiledning, både internt og eksternt. De har etablert et samarbeid med Loppa barneverntjeneste og har treffpunkt hver tredje uke for saksdrøftinger. Barnevernleder har eksternt veiledning 1,5 time pr måned og inntil 5 timer ved behov. Dette knyttet til veiledning på ledelse og faglig arbeid for å sikre god forsvarlighet og god praksis. De er videre med i et læringsnettverk sammen med andre kommuner i Vest-Finnmark. Tjenesten har ikke utarbeidet en kompetanseplan, men det er planlagt opplæring blant annet i regi av læringsnettverket og i samarbeid med Bufetat.

² https://bufdir.no/aktuelt/temaside_koronavirus/profesjonelle/

Tjenesten fikk etablert elektronisk arkiv i mai 2021.

Kommunen har et papirbasert avvikssystem, som det i intervju ble beskrevet at de ikke var fornøyd med. De har ansatt HMS-koordinator i en ettårig prosjektstilling med tiltredelse i september dette år. Oppbygging og implementering av nytt avvikssystem vil være en prioritert oppgave for HMS-koordinatoren.

Det er ikke meldt avvik på arbeidet med undersøkelser.

Rutiner og verktøy

Barneverntjenesten har rutiner for gjennomføring av barnevernundersøkelse. Dette i dokumentet «internkontroll og rutinehåndbok», samt «rutine for håndtering av bekymringsmeldinger». Sistnevnte inneholder rutiner for hvordan håndtere saker med bekymring for vold og /eller seksuelle overgrep. De ansatte kjenner til og bruker Bufdir sitt saksbehandlingsrundskriv.

I intervju kom det frem at det pågår et arbeid med å få lagt inn sjekklister i Familia, og at det er et pågående samarbeid med Visma når det gjelder å få oppdatert rutiner og maler elektronisk. Tjenesten følger strukturer og maler i Familia i sitt arbeid med undersøkelser, noe som det i intervju ble vist til at bidro til en systematikk i undersøkelsesarbeidet.

Arbeid med undersøkelser

Statsforvalteren har i dette tilsynet gjennomgått 19 avsluttede undersøkelsessaker. 15 av disse sakene ble avsluttet i tidsrommet fra 07.03.20 til 29.01.21. 4 av sakene ble avsluttet i tidsrommet 23.03.21 – 27.04.21, etter at ny barnevernleder hadde tiltrådt.

Vi har også mottatt undersøkelsessaker fra 2019. Vi har valgt å ikke ta med disse i saksutvalget fordi de ligger tilbake i tid, og i tilsynet er vi opptatt av å se på dagens praksis og systemer.

Planlegging av undersøkelsen

Alle sakene i saksgrunnlaget hadde skjema for meldingsgjennomgang. I skjemaene kom blant annet frem; dato for mottak av meldingen, vurdering/hypotese og dato for når meldingen ble konkludert til undersøkelse. I intervju kom det frem at det i meldingsgjennomgangen gjøres ett søk i folkeregisteret på hvem som har foreldreansvar for det aktuelle barnet. Hvis ikke foreldre bor sammen, så etterspørres barnets kontakt med den andre forelderen. Det vurderes også hvor mye informasjon den andre forelderen skal ha. Dette dokumenteres i referat fra samtaler. Det forelå ingen vurderinger av hvem som hadde partsrettigheter i noen av sakene, men barneverntjenesten forholdt seg i hovedsak til begge foreldrene i undersøkelsessakene. I saksutvalget var det 3 saker, hvor de ikke hadde hatt kontakt med begge foreldrene, hvor det enten kom frem at både mor og far hadde foreldreansvar og /eller det hadde vært naturlig å involvere begge foreldre.

I tjenestens rutine står det at informasjon om partsrettigheter skal sendes ut til partene. I intervju ble det opplyst at denne rutinen ikke følges.

I dokumentgjennomgangen kom det frem at alle sakene hadde skriftlig plan for undersøkelse. I planen var dato for aktiviteter fylt ut, f.eks. samtale med foreldre, samtale med barnet og hjemmebesøk. I noen planer var det beskrevet aktiviteter som drøfting med barnehuset, samtale med- og anmeldelse til politi. Det var kun i de tre siste saken vi mottok at det kom frem av planen hva som var formålet med aktivitetene.

I tjenestens rutine kom det frem at undersøkelsesplanen/fremdriftsplanen skal lages i samarbeid med foreldrene. Et slikt samarbeid var ikke dokumentert i noen saker. I intervju kom det frem at det lages utkast til plan og at foreldrene kunne komme med innspill til denne. I samtaler med foreldre kom det frem at ingen av dem hadde hørt om, eller vært med på planleggingen av undersøkelsen. Foreldre oppga at de fikk informasjon om hvorfor barnevernet skulle gjennomføre undersøkelse, og de opplevde å få tilstrekkelig informasjon underveis i undersøkelsen.

I dokumentgjennomgang og gjennom intervjuene kom det frem at det vurderes og eventuelt opprettes undersøkelse på søsken. I saksutvalget var det flere saker hvor det var opprettet undersøkelse også på søsken.

Tidligere informasjon om familien kom hovedsakelig frem i meldingsgjennomgangen. I de siste sakene vi mottok var tidligere kjennskap til familien brukt i planleggingen av undersøkelsen, samt i vurderingen/oppsummeringen av undersøkelsen. I en av disse sakene var det utarbeidet et eget vurderingsnotat hvor tidligere opplysninger ble vurdert og vektlagt i planleggingen av undersøkelsen.

I saksutvalget var der flere saker hvor det tidligere har vært gjennomført undersøkelse på samme barn. Tjenesten innehar en rutine om full gjennomgang av saken ved gjentatte meldinger på samme barn. Vi så ingen eksempler på en slik gjennomgang.

Saksgjennomgangen viser at alvorlighetsgrad/hastegrad ikke alltid dokumenteres ved oppstart og planleggingen av undersøkelsen. Vi kan likevel se at tjenesten i flere saker tok kontakt med foreldre samme dag som bekymringsmeldingen ble mottatt.

Gjennomføring av undersøkelsen

Gjennom dokumentgjennomgang og intervju kom det frem at undersøkelsen hovedsakelig begynner med en samtale/møte med foreldrene, hvor meldingen gjennomgås og foreldrene får komme med sine synspunkter. Vi har også sett saker der undersøkelsen har startet med samtale med barnet. Vanlige aktiviteter i undersøkelsen er samtaler med foreldre, samtaler med barnet i deres hjem eller på skole eller barnehage, hjemmebesøk og innhenting av opplysninger fra offentlige instanser.

I flere saker så vi at det ikke ble gjennomført aktiviteter, som var planlagt i henhold til undersøkelsesplanen, f.eks. hjemmebesøk og samtaler. Det var ikke dokumentert hvorfor aktivitetene ikke ble gjennomført.

I intervju kom det frem at barneverntjenesten ikke bruker noen særskilt metodikk i sitt undersøkelsesarbeid. Tjenesten opplyser at de vurderer å ta i bruk elementer fra Kvello sin undersøkelsesmetodikk. I intervju beskrives det at det er vanlig å koble på samarbeidspartnere i undersøkelsen. For eksempel at foreldrene får et tilbud hos psykiatrisk sykepleier eller at helsesykepleier kobles på.

I saksgjennomgangen har vi sett at det ikke var gjennomført tilstrekkelig eller egnede aktiviteter for å avdekke meldingsinnholdet i alle saker. I flere saker hvor meldingsinnholdet omhandlet bekymring for foreldres rusmisbruk var det f. eks ikke innhentet opplysninger fra lege eller iverksatt rusprøver. I en sak hvor foreldre hadde delt omsorg for barnet var det ikke gjennomført hjemmebesøk hos den forelder som bekymringsmeldingen omhandlet. Vi har også sett i en sak at barn hadde formidlet bekymringsfulle forhold som ikke er blitt undersøkt ytterligere, og en sak hvor det i innhentede opplysninger kom frem opplysninger om barnet som ikke ble ytterligere undersøkt.

Vi ser av saksgrunnlaget at samværsforeldre som oftest blir inkludert i undersøkelsen. I tre saker ble ikke samværsforelder/bostedsforelder inkludert i undersøkelsen, og de fikk dermed ikke mulighet til å bidra til å opplyse saken eller komme med sine synspunkter og fikk dermed heller ikke ivarett sine partsrettigheter.

I intervju ble det beskrevet en praksis med at samtykke til innhenting av opplysninger gjøres både muntlig og skriftlig. Tjenesten har en rutine hvor det kommer frem at dersom foresatte samtykker til innhenting av informasjon skal skriftlig samtykkeerklæring legges ved når det innhentes opplysninger fra andre instanser. I intervju ble det beskrevet at det brukes standard mal som tilpasses ved behov.

I saksgjennomgangen så vi at det som oftest var brukt standard mal ved innhenting av opplysninger, men at den ikke alltid var tilpasset den enkelte sak.

Det var innhentet informasjon fra offentlige instanser i 16 saker. I en sak forelå det skriftlig samtykke. I 8 saker var det innhentet muntlig samtykke. Dette samtykket var dokumentert i referat fra samtale med foreldrene. Det kom ikke frem hvilke opplysninger foreldrene hadde samtykket til at skulle innhentes. I 7 saker forelå det ikke samtykke eller opplysninger om at innhenting av opplysninger hadde vært et tema med foreldrene. Det kom ikke frem av dokumentasjon at noen av foreldrene hadde nektet å gi samtykke til å innhente informasjon. I flere saker hvor det var innhentet samtykke fra foreldrene, ble det sendt ut brev som fremstår som et pålegg om å gi opplysninger. Brevtittelen i de fleste malene er «*Anmodning om opplysninger i henhold til lov om barneverntjenester § 6-4*» og en av de siste avsnitt er følgende: «*Viser til lov om barneverntjenester § 6-4 om offentlige myndigheters opplysningsplikt, samt forvaltningslovens § 14 som omhandler klageadgangen ved pålegg om å gi opplysninger*». I mange av innhentingsbrevene kom det dermed ikke klart frem om foreldrene hadde samtykket til at barneverntjenesten kunne innhente opplysninger, eller om dette var et pålegg om å gi opplysninger.

I tjenestens rutine kommer det frem at det skal skrives referater fra samtaler/hjemmebesøk i postjournal, noe som også ble opplyst under intervju. Det forelå referat, hvor beskrivelser av fakta og barnevernfaglige vurderinger fra samtaler med foreldre, barn og hjemmebesøk, kom frem i flertallet av sakene. Disse var skrevet inn som journalnotat. Det kom ikke frem om referat var sendt ut. Det var også noen saker, hvor det i sluttrapporten ble vist til samtaler med barn og hjemmebesøk, uten at det forelå referat fra samtaler eller kom frem hva samtaler inneholdt. I flere saker kan vi se at tjenesten har hatt kontakt med offentlige instanser, uten at vi ser at denne kontakten er dokumentert. I en sak hvor det ble iverksatt urinprøver/rusprøver, er det ikke dokumentert i saken hvor mange prøver som ble tatt og resultatene av disse. I de siste sakene ser vi at praksis er endret ved at referat skrives i postjournal.

Det ble opplyst at tjenesten nå når de har fått elektronisk arkiv, ser for seg en praksis der foreldrene, gjennom muligheten for elektronisk utsendelse, får tilbud om å få referater tilsendt.

I sakene ser vi lite dokumentasjon på hvilken informasjon foreldre og barn har fått ved oppstart og underveis i undersøkelsen. I intervju ble det vist til at foreldrene får informasjon i tjenestens samtaler og kontakt med foreldrene. I foreldreintervju kom det frem at de foreldrene vi snakket med opplevde å få tilstrekkelig med informasjon fra barneverntjenesten underveis i undersøkelsen.

I samtale med foreldre ble det beskrevet at de opplevde kontakten med barnevernet som god, at de opplevde å bli tatt på alvor og at det hadde vært en god dialog.

I saksutvalget har vi sett at det sendes melding til ny kommune når familien har flyttet. I intervju kom det frem at det brukes tolk ved behov.

Samtale med barn

Tjenesten innehar en rutine om at barn over 7 år skal informeres og få uttale seg i saken, jfr. Barnevernloven § 6-3. Barnets uttalelser skal komme frem i sluttrapport. Dersom barnet er for liten til å uttale seg, sier rutinen at det skal være med en observasjon av barnet sammen med omsorgspersonene. Det kommer også frem av rutinen at dersom samtale med barnet ikke lar seg gjennomføre skal begrunnelsen for det dokumenteres. Rutinene viser videre til at det alltid skal gjennomføres minimum 2 samtaler og/eller observasjoner av barnet, avhengig av barnets alder.

I intervju ble det opplyst at det alltid vurderes om det skal snakkes med barnet, og at det skal dokumenteres hvorfor det eventuelt ikke snakkes med barn. I en sak fra 2021 som ble avsluttet etter ny barnevernleder tiltrådte, er det dokumentert og begrunnet hvorfor det ikke ble snakket med et barn.

I saksutvalget (19 saker) er det ikke snakket med 8 av barna. Av disse er det to barn på 3 og 4 år som ikke ble snakket med, men det ble foretatt hjemmebesøk hvor barna ble observert. I tillegg var det ett barn som fikk tilbud om å snakke med tjenesten, hvor det er dokumentert at barnet ikke ønsket det, og ett barn, hvor det var dokumentert hvorfor det ikke ble vurdert behov for å snakke med barnet. Etter dette var det 4 barn i saksutvalget som det ville vært naturlig å snakke med ut fra barnas alder, men som det ikke ble snakket med. Dette gjaldt barn på 5,5 år, 8 år, 12 år og 12 år. Tjenesten hadde imidlertid møtt to av barna på hjemmebesøk, men uten at det ble samtalt om temaet for undersøkelsen. Det kommer også frem i sluttrapporten for to av disse barna at rapporten blant annet bygger på samtale med barnet, uten at det foreligger dokumentasjon på at det er snakket med barnet, innholdet i samtalene og barnet synspunkt i saken. I saksgrunlaget er det ytterligere 5 barn hvor det er samtalt med barnet, men det er ikke samtalt med barna om de bekymringsfulle forholdene. I flere saker er det gjennomført bare en samtale med barnet.

Tre av undersøkelsene, hvor det ikke ble snakket med barnet, ble slutført før ny barnevernleder tiltrådte og en etter. I saken som ble slutført i 2021 ble det snakket med barnet etter undersøkelsen var konkludert.

Avslutning av undersøkelsen

Saksgjennomgangen viser at det foreligger undersøkelsesrapport i alle sakene. Videre kom det frem at ikke alle undersøkelsesrapportene ferdigstilles når undersøkelsen skal konkluderes. Det har gått uker/måneder før noen av rapportene ble ferdigstilt. I en sak tok det over 5 måneder før rapporten ble ferdigstilt. I intervju ble det opplyst at det er ønskelig at undersøkelsesrapporten er ferdigstilt innenfor undersøkelsesfristen. Det prioriteres å få ferdig vedtaket og at det skjer at rapporten ferdigstilles i etterkant.

En sak ble avsluttet før tjenesten hadde fått svar på anmodning om opplysninger. Det forelå ikke vurdering i saken om hvorfor saken ble avsluttet før opplysningene var innhentet.

Alle sakene er gjennomført innen frist. I to av disse sakene er undersøkelsesfristen utvidet til 6 måneder. Fristutvidelsen er godkjent av Statsforvalteren.

Det foreligger vedtak i alle sakene. Vurdering og vektning av barnets synspunkter kommer ikke frem i 10 av vedtakene. Barnets beste vurdering kommer ikke frem i alle vedtakene. I 5 vedtak er det ikke foretatt en barnets beste vurdering

I intervju ble det opplyst at ved avslutning av undersøkelser, går tjenesten gjennom saken for å vurdere om de har fått svar på hypotesen, og at undersøkelsesrapporten skal sikre at alle forhold er beskrevet og vurdert. I tjenestens rutine går det frem at undersøkelsesrapporten skal inneholde viktige faktaopplysninger/kort oppsummering av saken, samt barneverntjenesten sin vurdering og konklusjon av saken. Videre at undersøkelsesrapporten skal gjennomgå med familien.

I saksgjennomgangen kom det frem at ikke alle sakene hadde en samlet og avsluttende vurdering av viktige/relevante forhold som kom frem i undersøkelsen. I fire av sakene, er ikke hovedproblematikken eller det som tjenesten selv har vurdert som sin hypotese/behov for å avklare, vurdert. F.eks. har vi eksempler på hvor det i meldingsgjennomgangen ble vurdert at det var behov for å avklare foreldres rusmisbruk. Verken i undersøkelsesrapport eller vedtak var det gjort vurdering av foreldres rusmisbruk sett opp mot barnas behov.

I flere saker hvor det tidligere var gjennomført undersøkelser og iverksatt hjelpetiltak var ikke familiens historikk eller tidligere utfordringer beskrevet i undersøkelsesrapporten. I de siste sakene vi fikk er det i undersøkelsesrapport tatt med opplysninger og vurderinger knyttet til familiens tidligere kontakt med barneverntjenesten.

I intervju ble det vist til at tjenesten ser behov for et eget punkt om barnets synspunkter og barnets beste i vedtaksmalen, slik at det sikres at disse vurderingene gjøres. Det ble opplyst under intervju at denne vurderingen kommer frem av vedtaket.

I rutinehåndboken er det eget punkt om utforming av vedtak som omtaler barnets stemme- og hvordan tjenesten har vurdert barnets stemme, og barnets beste skal komme frem i vedtaket.

4. Vurdering av faktagrunnlaget opp mot aktuelt lovgrunnlag

I dette kapittelet vurderer vi fakta i kapittel 3 opp mot lovbestemmelsene i kapittel 2.

Statsforvalteren vurderer at kommunens organisering av barneverntjenesten er klar. Rapporteringslinjene mellom barnevernleder og administrativ ledelse vurderer vi til å være tilfredsstillende ut fra kommunens størrelse, selv om det ikke er etablert en fast struktur for kontakt og møtepunkter. En fast møtestruktur er imidlertid et godt internkontrolltiltak, og Statsforvalteren vil anbefale kommunen å vurdere dette.

Tjenesten har over tid hatt utfordringer med stabilitet, men det vurderes som viktig og nødvendig at kommunen nå har rekruttert barnevernleder og har fagpersoner på plass i begge stillingene. Vi vurderer at de ansatte i tjenesten har tilstrekkelig og relevant kompetanse for å kunne gjennomføre undersøkelsene på en forsvarlig måte.

Vi vurderer i likhet med tjenesten selv at barneverntjenesten er sårbar ut fra at den er en liten tjeneste. Vi vurderer det som viktig at tjenesten, gjennom sin risikoanalyse, har vurdert mulige tiltak for å kunne forebygge svikt i sin saksbehandling og tjenestetilbud, samt at de har strukturer for samarbeid, veiledning og drøfting både internt og eksternt. Det vurderes som positivt at de har inngått i et samarbeid hvor tjenesten vil være delaktig i kompetansehevingstiltak.

For at kommunen skal ha en mulighet til å systematisk skaffe seg oversikt, og å følge med på områder hvor det er svikt og/eller fare for svikt, er det avgjørende at avvik meldes og dokumenteres

i et felles avvikssystem som alle ansatte har opplæring i å bruke. Vi vurderer at kommunen har et forebedringspotensiale i å sikre at de har et avvikssystem som er oppdatert og blir praktisert. Her er kommunen i gang med å iverksette nytt elektronisk avvikssystem.

Vi vurderer at barneverntjenesten har strukturer og rutiner for gjennomføring av barnevernundersøkelser. Vi ser imidlertid at rutinene ikke følges på alle områder. Vi vurderer det som positivt at tjenesten nå er i gang med å få lagt inn rutiner og maler elektronisk, noe som vil kunne bidra til at det er enklere å få oversikt, samt enklere å justere og endre rutinene ved behov.

Tilsynet ble gjennomført kort tid etter at ny barnevernleder var på plass og tjenesten var bemannet med tilnærmet fulle stillinger igjen. Vår vurdering er at tjenesten gjennom sin risikovurdering har tatt tak i flere av utfordringer som er identifisert i tjenesten og at det jobbes planmessig med dette, f. eks arbeid med rutiner og elektronisk arkiv. Vi vurderer at vi ser en positiv utvikling i forhold til gjennomføring av barnevernundersøkelser etter ny barnevernleder har tiltrådt. Vi vil imidlertid poengtere at en kommunal barneverntjeneste skal ha rutiner, systemer og internkontroll slik at dens drift til enhver tid er forsvarlig, uavhengig av hvilke ansatte som er på plass.

Planlegging av undersøkelsen

Problemstillingen er om undersøkelsene blir planlagt ut fra alvorlighets- og hastegrad, i samarbeid med foreldrene og barnet, med nødvendig fremdrift og at nødvendige avklaringer blir gjort.

Statsforvalteren vurderer at bekymringsmeldinger vurderes og konkluderes med bakgrunn i innkommen informasjon, samt at tidligere informasjon om barnet/familien i hovedsak inngår i vurderingen. Vi vurderer det som en god praksis at meldingsgjennomgangsskjema brukes systematisk i alle saker, og at sentrale vurderinger og hypoteser kommer frem der.

For at en undersøkelse skal kunne gjennomføres forsvarlig må det være en hvis systematikk (planmessighet) i den. Det er ikke et lovkrav at det må foreligge en skriftlig undersøkelsesplan, men det kan være et nyttig verktøy som både kan gi en oversikt over hvordan undersøkelsen skal gjennomføres og representere en skriftliggjøring av en systematisk arbeidsform. En god undersøkelsesplan kjennetegnes av at det kommer tydelig frem hva som skal undersøkes, hvilke aktiviteter som skal gjennomføres og hva de skal belyse.

Vi finner at det foreligger undersøkelsesplan i alle sakene. Vi vurderer også at det er en positiv utvikling i hvordan planene blir utformet, etter at ny barnevernleder tiltrådte, i form av at formålet med undersøkelsesaktivitetene kommer frem. Det foreligger likevel et forbedringspotensial både i utformingen av planen, hvor det bør komme tydelig frem hva som skal undersøkes, og i å dokumentere hvordan tjenesten har samarbeidet med foreldrene i planleggingsfasen.

Vi vurderer at tjenesten i hovedsak inkluderer begge foreldrene i undersøkelsene og sjekker ut hvem som har foreldreansvar. Vi vurderer imidlertid at det er flere saker hvor den andre forelder skulle vært en del av undersøkelsen. Dette kan ha bakgrunn i at det ikke gjøres en konkret partsvurdering. Vi vurderer at tjenesten har et forbedringspotensial knyttet til å sikre at alle foreldre får vurdert og konkludert på, om de er part i en undersøkelse, og dermed også mulighet til å ivareta sine eventuelle partsrettigheter.

På bakgrunn av saksgrunnlaget og intervjuene med de ansatte legger vi til grunn at barneverntjenesten har rutiner og praksis som sørger for at det foretas vurderinger av om søsken skal inkluderes i undersøkelsen. Vi vurderer at det var en sak hvor det ikke var opprettet undersøkelse på søsken hvor dette ville vært naturlig.

Gjennomføring av undersøkelsen

Problemstillingen er om undersøkelsen gjennomføres med nødvendige aktiviteter, at alle forhold blir undersøkt, at undersøkelsen har nødvendig fremdrift og at den gjøres i samarbeid med foreldrene og ikke mer omfattende enn nødvendig. Videre om tjenesten legger til rette for å samtale med barn i undersøkelsen utfra alder og modenhet, at barnets mening vurderes og dokumenteres.

Vi vurderer i hovedsak at tjenestens aktiviteter i undersøkelsene i saksgrunnlaget har vært egnet og bidratt til å undersøke de forhold som kom frem i bekymringsmeldingene. Vi ser imidlertid i flere saker at det ikke er snakket med barnet i løpet av undersøkelsen, og i noen saker vurderer vi at det burde vært gjennomført flere samtaler med barnet. Vi vurderer også at det foreligger noen saker hvor det ikke er gjennomført tilstrekkelige og egnede aktiviteter for å få opplyst saken. Flere av disse sakene har omhandlet foreldres rusmisbruk, og etter vår vurdering burde det blitt gjennomført flere eller andre aktiviteter. Vi vurderer imidlertid at de undersøkelsene som er gjennomført etter at ny barnevernleder tiltrådte, har hatt aktiviteter som har vært tilstrekkelig og egnet til å få opplyst saken og at tjenesten sin praksis på dette området på tilsynstidspunktet var endret i positiv retning.

Vi vurderer det som en vesentlig mangel at tjenesten ikke har snakket med fire av barna i saksutvalget i løpet av undersøkelsen. Vi vurderer videre at tjenesten ikke alltid snakker med barna om de bekymringsfulle forholdene. Barn bidrar til å opplyse saken og barn kan gi avgjørende informasjon som kan få stor betydning for konklusjon av undersøkelsen. Barnets rett til å bli hørt er nedfelt i barnevernloven og FNs Barnekonvensjon, og i en undersøkelse plikter barneverntjenesten å sikre at barnet får oppfylt sin rett til medvirkning. Barnevernets ansvar for å sikre barnets medvirkning innebærer aktivt å innhente barnets synspunkter om relevante forhold, gjengi disse og bruke barnets synspunkter i vurdering av situasjonen. Vi påpeker i denne sammenhengen at å snakke med barnet etter at undersøkelsen er konkludert og/eller i en undersøkelsesrapport vise til at den bygger på samtale med barnet, uten at det foreligger dokumentasjon på at samtalen er foretatt eller hva den inneholdt, er praksis som ikke er i samsvar med lovkravet. Statsforvalteren vurderer at ikke alle undersøkelser er tilstrekkelig forsvarlig gjennomført. Dette ved at det ikke er snakket med alle barn og at det ikke i alle saker er snakket med barnet om de bekymringsfulle forholdene. Kommunen har dermed ikke ivaretatt sin plikt til å sikre barns medvirkning i alle saker. Vi vurderer at overnevnte er et brudd på barnevernlovens § 4-3, § 1-4, § 1-6 og § 4-1. Det har heller ikke vært et internkontrollsystem i kommunen som har fanget opp dette og satt inn korrigerende tiltak.

Statsforvalteren vurderer at barneverntjenesten sin praksis med å innhente opplysninger ikke er i samsvar med gjeldende regelverk. Vi vurderer at barneverntjenesten ikke alltid innhenter gyldig samtykke før informasjon innhentes. Det kommer frem av Bufdirs saksbehandlingsrundskriv at *«Foreldrene bør som en hovedregel bli spurt om de samtykker til at det innhentes opplysninger, og normalt skal de ha informasjon om hvilke tjenester og instanser barneverntjenesten vil kontakte. De skal også, så langt som mulig, vite hvilken informasjon barneverntjenesten kommer til å be om»*. Statsforvalteren vurderer også at barneverntjenesten har et forbedringspotensial i å sikre at det kommer klart frem i samtykket hvilken informasjon det samtykkes til at det blir innhentet.

Statsforvalteren vurderer videre at barneverntjenesten ikke skiller mellom informasjonsinnhenting basert på samtykke eller ved pålegg, når de innhenter informasjon fra andre instanser. Brevmalen som brukes gir ingen tydelig henvisning til grunnlaget for å innhente opplysninger. Når barneverntjenesten innhenter opplysninger basert på samtykke fra foreldrene, bør det komme frem at forelderen har samtykket til at det innhentes opplysninger. Ved pålegg om å gi opplysninger må

barneverntjenesten være tydelige på at dette er et pålegg og vise til hjemmelen for dette. Vi vil her vise til Bufdirs brev av 18.06.20³ som kan gi veiledning ved utarbeidelse av ny rutine/ny mal for innhenting av opplysninger ved pålegg. Vi vurderer at overnevnte er et brudd på barnevernlovens § 6-4, 2. og 5. ledd.

Vi vurderer at det i sakene fra 2020 har vært noen mangler i det å dokumentere fortløpende relevante opplysninger og vurderinger gjennom hele undersøkelsen. Det følger av forvaltningsloven og kravet til god forvaltningsskikk at alle relevante opplysninger i en undersøkelse skal dokumenteres. Det skal være synlig hva tjenesten har gjort og hvorfor dette er gjort. Vi vurderer imidlertid at barneverntjenestens dokumentasjon av sine aktiviteter og vurderinger i de siste sakene er tilfredsstillende. Vi vurderer ikke at det er behov for oppfølging på dette punktet. Ellers vil vi kommentere at vi vurderer at det er i tråd med god forvaltningsskikk å sende ut referat fra barneverntjenestens møter med barn og foreldre, i tråd med den praksisen som tjenesten legger opp til.

Avslutning av undersøkelsen

Problemstillingen er her om barneverntjenesten sikrer at det gjøres en avsluttende vurdering av alle forhold som har kommet frem i undersøkelsen, at undersøkelsen avsluttes med vedtak som oppfyller kravet til enkeltvedtak og at undersøkelsen avsluttes innen frist.

Saksgjennomgangen viser at det foreligger undersøkelsesrapport og vedtak i alle sakene. Statsforvalteren vurderer at undersøkelsesrapportene i de aller fleste sakene oppsummerer de faktiske forhold og innhentet informasjon og at det gjøres vurderinger av alle relevante forhold som kom frem i undersøkelsen. Det foreligger likevel noen saker, hvor undersøkelsesrapporten ikke har en samlet og avsluttende vurdering av alle forhold som er kommet frem i undersøkelsen. Vi ser imidlertid at disse sakene er avsluttet før ny barnevernleder tiltrådte og at det foreligger en praksisendring i positiv retning i de siste undersøkelsene som er avsluttet, hvor det i samtlige saker foreligger en samlet og avsluttende vurdering av alle forhold som kom frem i undersøkelsen. Vi forutsetter at ledelsen følger med på at endret praksis fører til tilsiktet endring

Vi vurderer det som positivt at alle sakene er slutført innen undersøkelsesfristen.

Statsforvalteren vurderer at tjenesten må sikre at undersøkelsesrapporten er ferdig når undersøkelsen avsluttes. Ut fra vår vurdering vil arbeidet med undersøkelsesrapporten være en nødvendig gjennomgang for tjenesten for å gjøre forsvarlige vurderinger og konklusjoner. Vi vurderer videre at tjenesten med fordel bør datofeste undersøkelsesrapportene. Dette er viktig i internkontrollhenseende.

Vi vurderer at det ikke kommer frem i tilstrekkelig grad i alle vedtak hvordan barnets synspunkter er vektet og vurdert, og det fremkommer heller ikke en barnets beste vurdering i alle vedtak som konkluderer undersøkelsen. Dette vurderes å være et brudd på barnevernloven § 6-3 a.

Covid-19 pandemien

Statsforvalteren vurderer at den pågående Covid-19 (korona) pandemien ikke har påvirket kvaliteten og fremdriften i barneverntjenestens undersøkelsesarbeid.

³ https://bufdir.no/aktuelt/temaside_koronavirus/

5. Statsforvalterens konklusjon

Her presenterer vi konklusjonen av vår undersøkelse, basert på vurderingene i kapittel 4.

Hasvik kommune sikrer ikke at alle undersøkelser er tilstrekkelig faglig forsvarlig gjennomført. Dette ved at kommunen ikke sikrer barnets rett til å bli hørt. Det sikres heller ikke at barnets synspunkter og barneverntjenestens vurdering og vekting av synspunktene kommer frem i alle vedtak. Dette er et brudd på barnevernlovens § 1-4, § 1-6, § 4-3, § 4-1 og § 6-3 a.

Hasvik kommune sikrer ikke at det kommer frem i alle vedtak etter endt barnevernundersøkelse, hvordan barnets beste er vurdert. Dette er brudd på barnevernlovens § 6-3 a.

Hasvik kommune sikrer ikke at innhenting av opplysninger i undersøkelser er i tråd med barnevernloven § 6-4. Dette er et brudd på barnevernloven § 6-4, 2. og 5. ledd.

Hasvik kommune har ikke i tilstrekkelig grad fanget opp dette, og dermed heller ikke satt inn tiltak og korrigert sin praksis. Dette representerer brudd på barnevernloven § 2-1 andre ledd jf. kommuneloven § 25-1 tredje ledd bokstav b-e.

6. Oppfølging av påpekte lovbrudd

Statsforvalteren ber Hasvik kommune om å:

Utarbeide en plan for hvordan lovbruddene skal rettes. Planen må inneholde beskrivelse av tiltak for å rette lovbruddene, og opplysninger om når kommunen forventer at lovbruddene skal være rettet. Videre må planen inneholde beskrivelse av hvordan ledelsen skal følge med på, og kontrollere at tiltakene fører til forventet endring. Planen må oversendes oss innen 05.10.2021.

Med hilsen

Hilde Bremnes (e.f.)
oppvekst- og barneverndirektør

Grethe Siri Kalstad
seniorrådgiver oppvekst og barnevern

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
BARNEVERNET I HASVIK

9593 BREIVIKBOTN

Vedlegg: Gjennomføring av tilsynet

I dette vedlegget omtaler vi hvordan tilsynet ble gjennomført, og hvem som deltok.

Varsel om tilsynet ble sendt 17.02.2021.

Tilsynsbesøket ble gjennomført digitalt ved barneverntjenesten i Hasvik kommune, og innledet med et kort informasjonsmøte 26.05.21. Oppsummerende møte med gjennomgang av funn ble avholdt 11.06.21.

En del dokumenter var tilsendt og gjennomgått på forhånd, mens andre dokumenter ble mottatt og gjennomgått i løpet av tilsynsbesøket. Følgende dokumenter ble gjennomgått og vurdert som relevante for tilsynet:

- Alle dokumentene knyttet til 19 gjennomførte undersøkelser i 2020 og 2021
- Liste over aktuelle barn og foreldre som har hatt barnevernundersøkelse
- Oversikt meldinger
- Risiko og sårbarhetsanalyse for Hasvik kommune
- Internkontroll og rutinehåndbok
- Rutine for mottak av bekymringsmeldinger
- Stillingsbeskrivelse – barnevernleder
- Liste over aktuelle barn og foreldre som har hatt barnevernundersøkelse
- Virksomhetsplan FFR
- Håndbok for helse, miljø og sikkerhet
- Årsmelding for 2020

3 foreldre ble intervjuet i forbindelse med tilsynet.

I tabellen under gir vi en oversikt over hvem som ble intervjuet, og hvem som deltok på oppsummerende møte ved tilsynsbesøket.

Navn	Funksjon/stilling	Intervju	Oppsummerende møte
Erik Arnesen	rådmann	☒	☒
Camilla Galstad	barnevernleder	☒	☒
May-Tone Rirud	barnevernkonsulent	☒	☐

Disse deltok fra tilsynsmyndigheten:

- seniorrådgiver, Solfrid Andersen, Statsforvalteren i Troms og Finnmark, revisor
- seniorrådgiver, Siri Jakobsen, Statsforvalteren i Troms og Finnmark, revisor
- seniorrådgiver, Grethe Siri Kalstad, Statsforvalteren i Troms og Finnmark, revisjonsleder